

I. WSTĘP , OBSZAR I CZAS REALIZACJI „PLANU ROZWOJU LOKALNEGO”

Po przystąpieniu Polski do struktur unijnych powstały nowe możliwości wsparcia działań inwestycyjnych i prorozwojowych w ramach funduszy strukturalnych.

Uzyskanie wsparcia w ramach funduszy strukturalnych wiąże się ze spełnieniem szeregu istotnych warunków. Jednym z nich jest posiadanie „Planu Rozwoju Lokalnego” nawiązującego do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Kierując się powyższym władze gminy Czarnocin przystąpiły do opracowania w/w Planu w obszarze działań przewidzianych ustawowo dla jednostek samorządowych szczebla podstawowego. Niniejszy „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Czarnocin” obejmuje swoim zakresem obszar gminy Czarnocin i dotyczy okresu lat 2004 – 2006 i w perspektywie lat 2007 – 2013. Jest on dokumentem otwartym , który będzie podlegał dalszej ewaluacji.

I. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY CZARNOCIN

1. Położenie, powierzchnia, ludność

Gmina Czarnocin położony jest w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego i zajmuje obszar 69,53 km².

Położona jest na styku Garbu Wodzisławskiego i Płaskowyżu Proszowickiego, który stanowi morfologicznie zaokrąglone garby o wysokości do 250 m n.p.m.

Według podziału J. Kondrackiego na regiony geograficzne Gmina Czarnocin położony jest na obszarze:

provincja – Wyżyny Polskie

podprovincja – Wyżyna Małopolska

makroregion – Niecka Nidziańska

mezoregion – Płaskowyż Proszowicki, Garb Wodzisławski.

W skład gminy wchodzi 24 sołectwa: Będziaki, Biegów, Cieszkowy, Ciuślice, Czarnocin, Charzowice, Dębiany, Kolosy, Koryto, Krzyż, Malżyce, Mękarzowice, Michałowice, Mikołajów, Miławczyce, Opatkowiczki, Soboszów, Sokolina, Stradów, Stropieszyn, Swoszowice, Turnawiec, Zagajów, Zagaje Stradowskie. Największym sołectwem pod względem powierzchni i liczby ludności są Kolosy (4,22 km², 493 mieszkańców) najmniejszym sołectwem pod względem powierzchni jest Stropieszyn (1,05 km²), a pod względem ludności Turnawiec (69 mieszkańców).

Gmina Czarnocin sąsiaduje z :

- od północy z Gminą Pińczów
- od północnego zachodu z Gminą Działoszyce
- od zachodu z Gminą Skalbmierz
- południowego zachodu z Gminą Kazimierza Wielka
- od południowego wschodu z Gminą Opatowie
- od północnego wschodu z Gminą Złota.

2. Środowisko przyrodnicze

Na terenie gminy uznano za podlegający ochronie pomnik przyrody dąb w miejscowości Malżyce.

W obrębie gminy Czarnocin znajdują się obiekty parkowe, w których zachowało się wiele cennych drzew i krzewów, które pod względem składu gatunkowego nawiązują do naturalnego składu szaty roślinnej odpowiednich krain przyrodniczych.

Wg M. Drzał (1988) należą do nich parki położone w następujących miejscowościach: Dębiany – park o powierzchni 6,00 ha, objęty ochroną. W parku występują: pojedynczo lipy, kasztanowce, brzozy, akacje w wieku 70 – 110 lat. Park jest zdewastowany i wymaga rekonstrukcji.

Miławczyce – park o powierzchni 3,50 ha, objęty ochroną. W parku występują lipy, graby, wiązy, świerki, modrzewie, kasztanowce, topole, wierzby, sosny, wejmutki, jodły kalifornijskie w wieku 100 – 200 lat.

Cieśllice – park o powierzchni 1,50 ha, objęty ochroną. W parku występują: brzozy, lipy, sosny, akacje, wiązy klony, jawory, w wieku 50 – 120 lat.

Czarnocin – park o powierzchni 4,00 ha, objęty ochroną. W parku występują lipy, akacje, brzozy, klony, jesiony, kasztanowce, topole, świerki w wieku 90 – 160 lat.

Cieszkowy – park o powierzchni 1,00 ha, objęty ochroną. W parku występują lipy, brzozy, dęby, akacje, świerki, topole, kasztanowce w wieku 90 – 200 lat.

Ze względu na bardzo wysoką jakość gleb i korzystne warunki klimatyczne prawie cała powierzchnia znajduje się w zasięgu upraw rolniczych. Często jest uprawa tytoniu oraz innych roślin o dużych wymaganiach klimatycznych i glebowych. Dna dolin są najczęściej zajęte przez łąki i pastwiska.

Na terenie gminy Czarnocin, prawie całkowicie pozbawionym lasów, roślinność wysoka występuje najczęściej w formie zadrzewień towarzyszącym ciekom i drogom a głównie zadrzewień śródpolnych.

Porastają one często wysokie, miedze, oddzielające pola na skłonach. Charakterystyczny jest dla nich duży udział tarniny, często też występuje robinia. Zakrzewienia te mają duże walory biocenotyczne i estetyczno-krajobrazowe. Ich obecność będzie jednak utrudniać prace, podejmowane ewentualnie w celu poprawy warunków uprawowych np. w procesie scalania gruntów. Lasy państwowe w obrębie

gminy zajmują ogółem zaledwie 68,88 ha, występując w kompleksach „Górki Budziszowskie”, „Mikołajek”, „Michałowice”, „Turnawiec” i „Ciuślice”. Ze względu na położenie (górne odcinki lub strome zbocza wcięć dolinnych) pełnią one funkcję przeciwerozrywne i glebochronne. Do kategorii lasów ochronnych zaliczony jest jednak tylko kompleks „Ciuślice”, zajmujący powierzchnię 1,79 ha.

Północny fragment obszaru gminy położony jest w zasięgu otuliny Kozubowskiego Parku Krajobrazowego. Park ten, utworzony w 1986 roku (ogólna powierzchnia 6643 ha, strefa ochronna 6027 ha), wchodzący w skład Zespołu Parków Krajobrazowych Poniżnia zajmuje część Garbu Wodzisławskiego i Płaskowyżu Proszowickiego. W jego obrębie krajobrazy lekko falistych obszarów płaskowyżów urozmaicone są szeregiem malowniczych parowów i wąwozów, wyciętych w występujących w podłożu osadach kredowych i pokrywającej znaczne powierzchnie pokrywie lessowej. Zbiorowiska leśne to przede wszystkim lasy świeże z fragmentami siedlisk borowych i olchowych. Na ochronę zasługują też naturalne siedliska łągu wiązowego. Zśród roślin chronionych występują tu m.in. obuwik pospolity, podkolan biały, lila złotogłów, sasanka łąkowa. Najcenniejszymi zbiorowiskami są zbiorowiska łąkowe występujące na niezalesionych zboczach wzniesień wapiennych. W składzie roślinności pojawiają się tam reliktove rośliny kserotermiczne takie jak sierpik różnolistny, groszek panoński, dziewięciśl, popłocholistny, jaskier iliryjski. Towarzyszą im zwierzęta środowisk kserotermicznych w tym szereg gatunków ciepłolubnych owadów jak cykady, muchówki, motyle a także ptaków. W lasach żyją zwierzęta łowne: sarny, zające, jelenie, dziki, lisy i dzikie króliki.

Warunki wodne:

- wody powierzchniowe

Obszar Gminny należy w większości do zlewni Nidzicy, tylko w północno-wschodni fragment należy do zlewni Nidy. Największymi ciekami są: Stradomka i ciek od Krzyża do Kolosów. Stan sanitarny jest niezadowolający z powodu przedostawania się do nich ścieków bytowych i gospodarczych a także spływu nawozów i środków ochrony roślin z pól uprawnych.

Ponadto występuje kilka stawów miejscowościach – Malżyce (Budziszowice), Sokolina, Dębiany, Zagajów.

Poprawa stanu wód powierzchniowych będzie możliwa po uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej. Obszary skupionej zabudowy mieszkalnej, będą wymagały z punktu widzenia potrzeby ochrony zasobów jakości wód powierzchniowych i podziemnych budowy oczyszczalni lokalnych lub przeprowadzenia kompleksowej kanalizacji Gminy.

- wody podziemne

W podziale regionalnym zwykłych wód podziemnych Polski gmina mieści się w Regionie Nidziańskim. Użytkowe poziomy czwartorzędowe występują głównie w piaskach i żwirach w dolinach rzecznych i obniżeniach morfologicznych oraz lokalnie osadach akumulacji lodowcowej i eolicznej. Prawie na całym obszarze, zalegają one na niewodonośnych ilach trzeciorzędowych (ily krakowieckie-miocen). Wodonośne piaski i żwiry pokryte są lessami o miąższościach przekraczających niekiedy 20m.

Omawiany rejon ma charakter wybitnie rolniczy, do najgroźniejszych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych należą ścieki sanitarna i gnojowica, które są odprowadzane bezpośrednio do rowów i rzek oraz nawożenie pól nawozami pochodzenia chemicznego i organicznego.

Zagrożenia związane są też z dzikimi wysypiskami śmieci, składowiskami odpadów gospodarskich (stare, rdzewiejące części maszyn rolniczych, zepsute sprzęty gospodarstwa domowego np. kineskopy, lodówki, różny złom), gnojowiki, doły kloaczne, składowiska nawozów i środków ochrony roślin. Zanieczyszczenia z powierzchni terenu oraz odcieki z wysypisk i gnojowików wraz z odpadami przenikają do płytkich warstw wodonośnych, z których migrują do użytkowych poziomów wodonośnych.

Wysoki stopień zagrożenia dotyczy przede wszystkim występowania poziomu czwartorzędowego praktycznie odkrytego na całym obszarze.

Poziom kredowy, na dużej części powierzchni izolowany jest pokrywami lessowymi i utworami miocenu o zróżnicowanej, lecz na ogół dużej miąższości i w

związku z tym jest w małym stopniu narażony na zanieczyszczenia. Jedynie w części północnej obszaru, gdzie utwory kredowe zalegają bezpośrednio pod utworami czwartorzędowymi zagrożenie tych wód podziemnych jest nieco większe. Wody kredowe, ujmowane w Mękarzowicach (głęb. 26-36m), oceniane zgodnie z zalecaną do stosowania przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, „Klasyfikację jakości Zwykłych Wód Podziemnych dla potrzeb Monitoringu Środowiska” zostały zaliczone do klasy II tzn. wód o średniej jakości, o naturalnym chemizmie jak również zmienione antropogeniczne, wymagające prostego uzdatniania. Przekroczenia normy, dotyczą zawartości fluorków.

Klimat:

Warunki klimatyczne gminy Czarnocin są korzystne dla działalności rolniczej. Obszar ten znajduje się w wyżynnym regionie klimatycznym śląsko-małopolskim o stosunkowo wysokich opadach (nawet do około 800 mm/rok), średnie opady wynoszą 539 mm z najwyższymi opadami w lipcu (87mm) a najmniejszymi w lutym (22mm).

Przeważają wiatry nawiązujące do ogólnej cyrkulacji atmosferycznej o średnich prędkościach 2,3 - 3,1 m/s. Długość zalegania pokrywy śnieżnej wynosi od 80 do 100 dni, a okres wegetacji od 200 do 220 dni. Region ten charakteryzuje się wyraźnie większymi wpływami klimatu kontynentalnego. Średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca stycznia wynosi -7°C , a najcieplejszego lipca $+17,7^{\circ}\text{C}$. Do negatywnych cech obszaru należy zaliczyć stosunkowo dużą częstość występowania opadów ulewnych oraz położenie na szlaku burz gradowych.

3. Budowa geologiczna

Gmina Czarnocin leży na pograniczu dwu jednostek geologicznych: Niecki Nidy (Miechowskiej) i zapadliska przedkarpackiego. Nieckę Nidy wypełniają osady węglanowe kredy górnej wykształcone głównie jako margle, opoki i wapienie o miąższości kilkuset m. nie mają one znaczenia surowcowego. Zapadlisko wypełnione

jest osadami trzeciorzędu o dużej zmienności facjalnej, zalegających w tej części na utworach kredy górnej. Z pośród utworów tej formacji w tym rejonie znaczenie surowcowe mają ropy rakowieckie, wykorzystywane do produkcji ceramiki budowlanej.

W obrębie gminy na powierzchni występują przede wszystkim lessy humusowe i lessy o miąższościach od 2 do około 20m, podścielone miejscami lessami piaszczystymi (do 6m) lub glinami zwałowymi, pod nimi zalegają utwory miocenu (ropy piaszczyste, ropy, mułowce iglasto-margliste, z wkładkami gipsów) o miąższości do kilkudziesięciu m, a niżej margle, wapień i opoki margliste oraz wapień i opoki z krzemieniami kredy górnej. W górnych partiach dolin, koło Stradowa i Zagajów Stradowskich a także w pobliżu Mękarzowic i Górek Budziszowskich znajdują się niewielkie odsłonięcia utworów kredy (mastrycht) i glin zwałowych. Gliny zwałowe odsłaniają się także w pobliżu Ciuślic i Cieszków, a nieco większe ich powierzchnie występują w pobliżu Czarnocina i Mękarzowice. Również odsłonięcia ropy mioceńskich są powierzchniowe niewielkie. Występują one m.in. w pobliżu Cieszków i Kolos. Nieco większa powierzchnia ropy mioceńskich występuje w pobliżu południowej granicy gminy (koło Zagajowa) ; stanowi ona część większego płata tych utworów (aż do Cudzynowic), znajdującego się jednak już poza granicą gminy. Koło Zagajona jest też niewielka (w granicach gminy) powierzchnia utworów piaszczystych (piaski eoliczne). W dnach dolin występują mady, a podnóża zbocza utwory deluwialne.

Na terenie gminy występują następujące kopaliny: w miejscowości Kolosy lessy, ropy trzeciorzędowe gliny zwałowe w pobliżu Ciuślic gipsy w pobliżu miejscowości Zagaje piasek drobnoziarnisty, kwarcowy jasno żółty. Obecnie w miejscowości Kolosy eksploatowane są ropy rakowieckie, jako surowiec na potrzeby miejscowej cegielni.

4. Rolnictwo

Gmina ma charakter typowo rolniczy. Użytki rolne stanowią 81,1 % ogólnej powierzchni gminy. W całej gminie przeważają gleby bardzo dobre i dobre (tab.1) .

W uprawach dominują zboża, warzywa, ziemniaki, buraki cukrowe i tytoń (tab.2).

Tab. 1 Struktura bonitacyjna użytków rolnych gminy Czarnocin

Klasa gleby	Wielkość w ha
Klasa I	1.109
Klasa II	2.216
Klasa III	2.588
Klasa IV	558
Klasa V	100
Klasa VI	30
Klasa VIz	33
Pozostałe	320

Tab.2 Powierzchnia zasiewów:

Zboża	2.661ha
Warzywa	724 ha
Ziemniaki	498 ha
Buraki cukrowe	325 ha
Tytoń	53 ha
Pastewne	272 ha

Areał uprawy warzyw sprawia, że gmina znajduje się na czołowym miejscu w województwie pod względem ich produkcji.

Uprawa warzyw prowadzona jest w większości gospodarstw i ukierunkowana głównie na produkcję warzyw korzeniowych (tab.3), natomiast ogórki uprawiane są na powierzchni 186 ha.

Tab. 3 Struktura warzyw korzeniowych

marchew	150 ha
cebula	140 ha
burak ćwikłowy	60 ha
pietruszka	120 ha
seler	35 ha

Sprzyjający klimat, urodzajne gleby pozwalają na osiągnięcie wysokich plonów, co przy zdrowym, bez zanieczyszczeń środowisku daje ogromne możliwości upraw zdrowej żywności. Załączkiem tego rodzaju działalności są funkcjonujące już na terenie gminy gospodarstwa ekologiczne posiadające certyfikaty gospodarstw ekologicznych. Dzięki rozbudowanej bazie przechowalniczej istnieje możliwość dostawy świeżych warzyw w ciągu całego roku. Działające stowarzyszenia producenckie pozwolą na oferowanie do sprzedaży dużych partii towaru jednolitych odmianowo i jakościowo.

Jeśli chodzi o liczbę zwierząt gospodarskich to zgodnie z danymi z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 roku przedstawia się ona następująco:

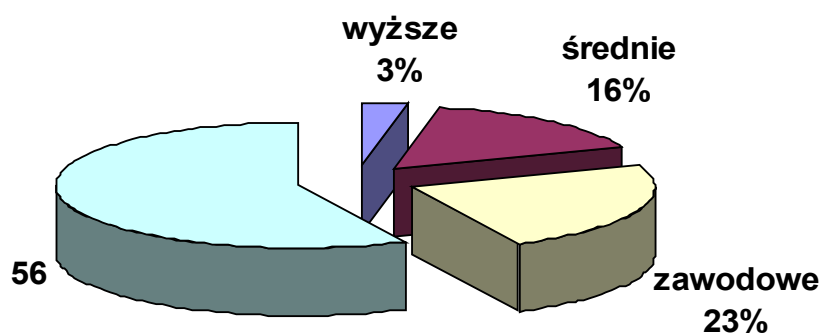
- bydło – 2.343 szt. (w tym krowy mleczne 1.070 szt.)
- trzoda chlewna - 9.186 szt.
- owce – 10 szt.
- kozy – 103 szt.
- konie – 63 szt.
- króliki – 706 szt.
- drób- 54.873 szt.

Ilość gospodarstw rolnych wynosi 1037, ich średnia powierzchnia to 4,23 ha (przy średniej dla kraju wynoszącej – 7 ha i województwa – 4,17 ha).

Tab. 4 Struktura powierzchniowa gospodarstw::

Lp	Wielkość gospodarstwa	Ilość gospodarstw
1.	do 1ha	208
2.	od 1 – 5 ha	310
3.	od 5 – 10 ha	373
4.	od 10 – 15 ha	118
5.	Powyżej 15 ha	28

Struktura wykształcenia rolników:

5. Sytuacja gospodarcza

Gmina ma charakter zdecydowanie rolniczy i ludność stanowią mieszkańcy terenów wiejskich, stąd też występuje znaczna przewaga zatrudnienia w sektorze rolniczym i usługowo – handlowym z nim związanym.

Na terenie Gminy znajduje się jeden duży zakład produkcyjny oraz średnie i małe firmy handlowo usługowe, które mają główny wpływ na gospodarkę gminy.

Przetwórstwo rolno – spożywcze

Gmina dysponuje dobrze rozwiniętą bazą przechowalniczą będących w posiadaniu osób fizycznych. Największymi zakładami spożywczymi wykorzystującymi potencjał regionu są:

- piekarnia w Czarnocinie
- młyn w Zagaju Stradowskim

Sprzyjające warunki naturalne stwarzają duże możliwości wytwarzania zdrowej żywności. Oraz powstające w innych miejscowościach rolnicze grupy producentów warzyw, owoców, trzody chlewnej, posiadające bogatą ofertę handlową.

Sektor hodowlany w powiecie rozwinięty jest na niezbyt dużą skalę. Hodowla opiera się głównie o trzodę chlewną w ilości 9186 sztuk z największym gospodarstwem hodowlanym Bieglowie i Czarnocinie.

Przetwórstwo produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego – w gminie związane jest z działalnością 1 punktu uboju i przetwórstwa mięsnego:

- ubojni z zakładem rozbiórki i przetwórstwa mięsnego trzody chlewnej w Miławczycach,

Przemysł wydobywczy – przetwórczy – na terenie gminy znajdują się udokumentowane złoża surowców mineralnych, które są w części eksploatowane.

Występowanie kopalin w postaci piasków i surowców ilastych wiąże się z rozbudowaniem na obszarze powiatu produkcji spoiw mineralnych, półfabrykatów oraz gotowych elementów budowlanych. Eksploatowany surowiec jest wykorzystywany przez zakłady ceramiki budowlanej powstałe przy miejscach wydobywania lub przez mniejsze zakłady rozrzucone po całym powiecie, które dodatkowo posiadają zezwolenia na transport i odzysk popiołów i żużli z dużych ciepłowni i elektrowni. Do najpoważniejszych przedsiębiorstw wykorzystujących lokalne surowce naturalne należą:

- Cegielnia „HAUSER” Kolosy gmina Czarnocin,
- FUH „ZAGBUD” Sokolina,

- TRANZBED – Będziaki gmina Czarnocin,

Pozostałe gałęzie przemysłu

Na terenie Gminy znajdują się niniejsze podmioty:

- 3 stacje paliw,
- 2 zakłady betoniarsko – kamieniarskie,
- 2 zakłady usług mechanicznych,
- 6 zakładów transportowych,
- 3 sklepy, sprzedaży środków ochrony roślin,

6. Baza kulturalna

6.1 Kultura

Do gminnych instytucji kultury zalicza się Gminna Biblioteka Publiczna, z filiami w Sokolinie i w Stradowie. Działalność kulturalna prowadzona jest przede wszystkim w szkołach podstawowych i gimnazjum. Uczniowie uczestniczą w różnych konkursach dotyczących uzależnień i narkomani, ochrony przeciwpożarowej, przepisów ruchu drogowego, konkursach plastycznych i wycieczkach krajoznawczych.

6.2 Sport

W Czarnocinie istnieje zespół piłki nożnej który bierze udział w powiatowych rozgrywkach ligi LZS ponadto reprezentanci Gminy Czarnocin biorą udział w zimowych i letnich igrzyskach LZS na szczeblu wojewódzkim.

W grach zespołowych w piłce ręcznej szachach warcabach jak i tenisie stołowym zajmując czołowe miejsca czego dowodem są licznie zgromadzone dyplomy i puchary. Zawodnicy naszej gminy zasilają składy pierwszo i drugo ligowych zespołów w tenisie stołowym.

6.3 Zabytki, atrakcje turystyczne, archeologia

Gmina Czarnocin leży w obrębie ziem stanowiących kolebkę polskiej państwowości. Historia polskości udokumentowana w źródłach sprawiła, że teren ten poszczycić się może znaczną ilością zabytków. Istnieje szereg atrakcyjnych miejsc pod względem krajobrazowym i historycznym. Atrakcyjność tych terenów związana jest przede wszystkim z licznymi zabytkami architektury sakralnej i świeckiej, starożytnymi kopcami – kurhanami, grodziskami, a więc miejscami o dużej wartości historycznej.

Pierwsze ślady działalności człowieka na terenie gminy odnieść można do epoki neolitu datowanej w Polsce na około 5400 – 2200 lat p.n.e. /Kolosa Michałów/. Michałów kolejno odkryte zostały ślady działalności kręgu kultury pucharów lejkowych (Michałów), kultury ceramiki sznurowej (Kolosa), kultury trzcinieckiej, kultury łużyckiej (Stradów) i kultury Przeworskiej (Cieślice, Michałowie, Stradów)

. Widowym śladem przeszłości są liczne na terenie gminy prehistoryczne kopce-kurhany. Okres wczesnośredniowieczny pozostawił na terenie gminy w Stradowie, wspaniałe kompleksy zabytków archeologicznych będących obecnie rezerwatami archeologicznymi „Stradów”. Jest to jedno z największych założeń obronnych w Polsce, składające się z grodu właściwego (tzw. „Zamczysko”) otoczonego wałami ziemnymi (wysokości obecnie do 6 m.) i fosą oraz trzech podgrodzi: „Waliki”, „Mieścinko” i „Barzyńskie”.

Łączna powierzchnia kompleksu wynosi 25 ha. Gród właściwy wzniesiono po połowie X w., a jego upadek miał miejsce XI w. (jego połowie?).

Do zasobu wartości kulturowych należą obiekty wpisane do rejestru dóbr kultury:

1. Czarnocin – Zespół

- Kościół w Czarnocinie – przykładem stylu gotyckiego jest kościół Wniebowzięcia NMP, wzniesiony w 1360 roku. Kościół został odnowiony i przebudowany w 1885 roku. Wnętrze kościoła jednonawowe. Ołtarze i ambona rokokowe z połowy XVIII wieku. Na cmentarzu grzebalnym zabytkowe

nagrobki

- cmentarz przykościelny – rej nr 80
- pozostałości zespołu dworskiego: park – rej nr 860

2. Cieszkowy – Pozostałości zespołu dworskiego:

- zbór XVII w. - rej nr 245
- park krajobrazowy XVIII w., przekomponowany XIX w. – rej nr 856

3. Ciuślice – Zespół dworski:

- pozostałości parku XVIII w. – rej nr 557

4. Miławczyce – zespół dworski:

- park XVIII w. – rej nr 857

5. Sokolina

- kościół parafialny XVII w., dzwonnica XIX w.0 – rej nr 253

6. Stradów

- kościół pw. Św. Bartłomieja, drewniany XVII w. – rej nr 254
- dzwonnica drewniana XIX w. – nr jw.

7. Kolosy

- zbór XVII w. – rej nr 243

8. Debiany

- park XIII w. - rej nr 572

Ponadto w wykazie wyselekcjonowanych obiektów PSOZ występuje dalsze 73 obiekty – domostw i zagród, zespół cegielni Kolosy itd. Warte odnotowania są liczne kapliczki przydrożne.

Krajobraz kulturowy gminy Czarnocin zaliczyć można do typu harmonicznego „to jest takiego, w którym sposób jego użytkowania dostosowany jest do środowiska przyrodniczego i geograficznego oraz zgodny jest z prawami nimi rządzącymi” – prof. J. Bogdanowski – „Architektura krajobrazu”.

Krajobraz gminy kształtował się na przestrzeni wielu wieków. Wszystkie kolejne okresy historyczne pozostawiły w nim swój widomy ślad. Najwyższą wartość kulturowo-krajobrazową posiada grodzisko Stradów i jego otoczenie – malowniczy zespół dolinek i rzeka Stradomka. Z licznych znanych z badań archeologicznych kurhanów do naszych czasów przetrwał kurhan we wsi Czarnocin, pozostałe zniknęły jako dominanty przestrzenno-krajobrazowe.

Głównymi dominantami architektonicznymi zespołów wsi i krajobrazu są kościoły w Stradowie, Czarnocinie i Sokolinie.

Ważnym elementem kulturowym w krajobrazie gminy jest układ pól. Dominuje rozłóg niwowy i łąnowy. Poprzecznostokowe, tarasowe układy pól wprowadzają dodatkowy

walor estetyczny do sfalowanych kompleksów wzniesień.. Dodatkowe podkreślenie układu pól stanowią pasma zieleni śródpolnej i faktura oraz koloryt upraw. W kontraście do bogate rzeźby wzniesień pozostają płaskie doliny cieków wodnych jak rzeki Stradówki i strugi „z pod Krzyża”. Komponentem wzbogacającym doliny cieków są linie drzew i krzewów.

Ważnym komponentem kulturowym są drogi i ich zróżnicowane przebiegi: w charakterystycznych lessowych wąwozach, w grzbietowych fragmentach wzniesień, wzdłuż dolin cieków. Malowniczo wpisują się w krajobraz gminy. Dzięki harmonijnemu wtopieniu elementów kulturowych w krajobraz naturalny, gmina Czarnocin posiada unikalny charakter przestrzenny.

Obszar gminy leży w sąsiedztwie Kozubowskiego Parku Krajobrazowego.

W piśmie Zarządu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych znak ZPK/ZAK./III-7041/4/01 stwierdza się, że na terenie gminy znajduje się otulina Kozubowskiego Parku Krajobrazowego objętego „Planem Ochrony Zespołu Parków Ponidzia”, którego ustalenia winny być uwzględnione w studium. Ponadto informuje się, że opracowanie p.t. „Waloryzacja przyrodnicza Kozubowskiego Parku Krajobrazowego” proponuje objąć ochronę prawną w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego teren grodziska w Stradowie wraz z przyległymi wąwozami jako zespołu reprezentującego duże walory kulturowe i krajobrazowe.

7. Infrastruktura techniczna

7.1 Komunikacja

Położenie gminy w układzie dróg zewnętrznych

Przez obszar gminy przechodzi droga wojewódzka Nr 776, Kazimierza Wielka – Busko-Zdrój będąca głównym połączeniem gminy z układem dróg wojewódzkich i krajowych / Kraków-Sandomierz droga Nr 777/ oraz droga wojewódzka 770 łącząca się z drogą jw.

Układ dróg wewnętrznych gminy.

Koścem układu transportowego gminy jest droga wojewódzka Nr 776 Działoszyce – Krzyż przechodząca w drogę powiatową Nr 15801 Krzyż – Krzczonów . przebieg powyższych dróg kształtuje się w układzie: północny – zachód

południowy – wschód. Do powyższych dróg włączone SA drogi powiatowe i gminne obsługujące poszczególne wsie (głównie w układach pętlowych).

Pętle północne to:

- droga powiatowa 15167 gminne 1526003 i 1526001 (Cieślice – Zagaje Stradowskie - Turnawiec - Czarnocin)
- droga powiatowa 15841 Czarnocin – Soboszów

Pętla północno-zachodnia to:

- droga powiatowa 15797 i gminne 1526004, 1526005 (Czarnocin – Swoszowice – Koryto – Opatkowiczki)

Pętla północno-wschodnia to:

- droga powiatowa 15801 i 15802 (Krzyż – Sokolina – Będziaki)
- droga powiatowa 15803 (Dębiany- Mikołajów).

Pozostałe drogi w układach promienistych to: 15793, 15799, 15798, 15794 w części północnej gminy oraz 15804, 152610, 1526011 i 1526014 w części południowej.

Ponadto w gminie występuje sieć dróg dojazdowych oraz dróg gospodarczych stanowiących dojazdy do pól.

Układ dróg gminy ma również długą historię rozwoju jako sieci osiedleńczej. Powstał w zgodzie z warunkami topograficznymi, dzięki czemu posiada duże walory krajobrazowe. Główna droga Nr 776 prowadzona grzbietem pasma wzniesień dzielących gminę na część północną i południową daje dalekie wglądy w oba obszary, równocześnie będąc ważnym komponentem krajobrazowym kompleksu gminy. Podobny charakter i rolę posiada droga Krzyż – Krzczonów.

Droga 770 Krzyż – Działoszyce biegnąca w części odcinkami grzbietów wzniesień, częściowo doliną Stradomki posiada walory ciągu krajobrazowego o zróżnicowanych wglądach.

Zaplecze motoryzacji stanowi stacja paliw w Krzyżu, Czarnocinie i Sokolinie.

Parkowanie i dojazdy do usług.

Na terenie gminy występują zorganizowane miejsca parkowania: przy Urzędzie Gminy w Czarnocinie przy stacji paliw w Krzyżu, przy gimnazjum w Cieszkowach, przy kościele w Sokolinie, przy kościele w Stradowie i kościele w Czarnocinie oraz przy dyskotecie w Ciuślicach.

Stan dróg i obiektów inżynierskich.

Ogólna długość dróg urządzonych w gminie wynosi 94,48 km w tym:

- dróg o nawierzchni asfaltowej – 28,85 km

- dróg o nawierzchni utwardzonej, 65,63 km

Drogi nie posiadają chodników.

Odwodnienie dróg następuje systemem rowów przydrożnych. Większość rowów jest zamulona i zarośnięta, co utrudnia spływ wód opadowych w szczególności przy intensywnych opadach. Powoduje to zamulanie dróg i lokalne spiętrzenia wód, w szczególności po intensywnych opadach, co zagraża również zabudowie.

Obiekty inżynierskie na rzece Stradomce – stan dobry.

Stan dróg o nawierzchni utwardzonej – średni

Stan dróg gminnych.

Funkcjonujący na przestrzeni ostatnich lat system organizacyjny drogownictwa oraz zasady finansowania spowodowały duże zaniedbania w zakresie utrzymania oraz remontów dróg inwestycje i remonty na drogach. Znikome środki finansowe wynikające z ustaw budżetowych w poszczególnych latach, pozostające w dyspozycji gminy ograniczały możliwości poważniejszych remontów dróg oraz właściwego utrzymania ich odwodnienia

. Brak odpowiedniego odwodnienia to ciągle powstawanie zamuleń rowów i przepustów, a w konsekwencji podmokanie pasów drogowych, spowodowało trwałe uszkodzenia (nierówności nawierzchni, spękania, ubytki).

Problemy z odwodnieniem to także zawyżone pobocza utrudniające odprowadzanie wody z jezdni. Ogólnie ujmując, pasy drogowe zostały zaniedbane, a obecnie są porośnięte niską roślinnością wpływającą ujemnie na estetykę i bezpieczeństwo dróg (ograniczenie widoczności na łukach poziomych).

Oczekiwane efekty i wskaźniki wynikające z realizacji projektów drogowych w ramach ZPORR w latach 2004-2006 i 2007-2013

Podstawową sieć rozwiązań komunikacyjnych dla gminy stanowią drogi powiatowe i drogi gminne 34,8 km w tym utwardzone 28,2 km oraz dojazdowe do pól o długości 112,0 km w tym utwardzonych 48,7 km.

Promując rozwój naszej gminy władze samorządowe swoje długofalowe działania chcą ukierunkować na wspomaganie procesów restrukturyzacji rozwoju lokalnego, poprzez realizację inwestycji związanych z przebudową istniejącej sieci dróg gminnych do wymóg unijnych.

Cel ten chcemy osiągnąć przez realizację wytypowanych projektów przy dużym wsparciu finansowym z funduszy strukturalnych unii europejskiej.

Realizując wytypowane projekty w latach 2004- 2006 i 2007-2013 poza aspektami drogowymi chcemy przyczynić się do wyzwania nowych pomysłów podejmowania inicjatyw zmierzających do powstawania nowych podmiotów gospodarczych wpływających na zmniejszenie bezrobocia i wzrost zatrudnienia w naszej gminie.

Kompleksowe realizacje ważnych dla gminy ciągów komunikacyjnych pozwolą łączyć drogi gminne z powiatowymi i drogami wojewódzkimi, a w ujęciu szerszym z dużymi aglomeracjami miejskimi i przemysłowymi: Kraków, Kielce, Tarnów, Katowice stanowiącymi rynki zbytu dla wyprodukowanej żywności.

Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach wykonanych projektów przebudowy dróg to:

- ujednolicenie szerokości jezdni do parametrów drogi klasy „Z” – 5,5 m
- podniesienie nośności jezdni do 100 kN/oś,
- korektę niebezpiecznych łuków poziomych,
- budowę chodników na terenach zabudowanych o szerokości 1,5 – 2,0 m,
- uporządkowanie systemu odwodnienia, wykonanie robót pozostałych [przepusty, zatoki autobusowe, poziome uporządkowanie organizacji ruchu].

Poprzez realizację tych wytypowanych inwestycji drogowych zgodnie z wymogami przedstawionymi w dokumentach programowych ZPORR chcemy osiągnąć następujące rezultaty:

- lepsze połączenie z siecią dróg nadrzędnych,
- poprawę stanu technicznego dróg,
- poprawę płynności ruchu,
- poprawę bezpieczeństwa ruchu na drogach i łukach poziomych,
- komfort jazdy,
- skrócenie czasu podróży,
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej obszarów przyległych do drogi,
- wzrost lokalizacji nowych przedsiębiorstw i powstanie nowych miejsc pracy.

Zadania do realizacji w latach 2004-2006 i po 2006r.

1. Remont drogi w Cieszkowach,
2. Remont drogi w Mikołajowie
3. Remont drogi w Swoszowicach
4. Modernizacja drogi w Stropieszynie
5. Zakończenie budowy remizo - świetlicy w Swoszowicach
6. Remont sali gimnastycznej w Sokolinie
7. Rozbudowa kuchni przy Szkole Podstawowej w Czarnocinie
8. Rozbudowa gminnego Ośrodka Zdrowia w Czarnocinie
9. Budowa hali gimnastycznej przy Gimnazjum w Cieszkowach
10. Budowa hali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Czarnocinie
11. Modernizacja drogi w Mękarzowicach
12. Modernizacja drogi w Opatkowiczkach
13. Modernizacja drogi w Kolosach
14. Modernizacja drogi w Zagajowie
15. Modernizacja drogi w Cieszkowach
16. Modernizacja drogi w Michałowicach
17. Modernizacja drogi w Budziszowicach
18. Modernizacja drogi w Dębianach
19. Modernizacja drogi w Ciuślicach
20. Modernizacja drogi w Biegłowie
21. Modernizacja drogi w Zagaju Stradowskim
22. Modernizacja drogi w Stradowie
23. Kompleksowa kanalizacja gminy
24. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków

***Oczekiwane wskaźniki osiągnięć przy realizacji inwestycji drogowych
planu rozwoju lokalnego gminy Czarnocin w latach 2004-2006***

Nr zad.	Wskaźnik osiągnięć	Szacunkowa docelowa wartość wskaźnika
1.	Ilość przebudowanych km dróg	48
2.	Ilość wybudowanych chodników w km	-
3.	Powierzchnia odnowionych nawierzchni jezdni w m ²	28,320
4.	Powierzchnia wybudowanych chodników w m ²	-
5.	Powierzchnia utwardzonych poboczy w m ²	9912
6.	Długość renowacji odwodnienia w km	2,4
7.	Ilość odnowionych znaków w szt.	-
8.	Ilość przebudowanych przepustów w szt.	4

**Projekty przewidziane do realizacji przy współfinansowaniu
z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanego
Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego w latach 2007-2013**

Projekt nr 1

Remont drogi w Cieszkowach

Projekt nr 2

Remont drogi w Mikołajowie

Projekt nr 3

Remont drogi w Swoszowicach

Projekt nr 4

Modernizacja drogi w Stropieszynie

Projekt nr 5

Zakończenie budowy remizo – świetlicy w Swoszowicach

Projekt nr 6

Remont Sali gimnastycznej w Sokolinie

Projekt nr 7

Rozbudowa kuchni przy Szkole Podstawowej w Czarnocinie

Projekt nr 8

Rozbudowa gminnego Ośrodka Zdrowia w Czarnocinie

Projekt Nr 9

Budowa hali gimnastycznej przy Gimnazjum w Cieszkowach

Projekt Nr 10

Budowa hali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Czarnocinie

Projekt Nr 11

Modernizacja drogi w Mękarzowicach

Projekt Nr 12

Modernizacja drogi w Opatkowiczkach

Projekt Nr 13

Modernizacja drogi w Kolosach

Projekt Nr 14

Modernizacja drogi w Zagajowie

Projekt Nr 15

Modernizacja drogi w Cieszkowach

Projekt Nr 16

Modernizacja drogi w Michałowicach

Projekt Nr 17

Modernizacja drogi w Budziszowicach

Projekt Nr 18

Modernizacja drogi w Dębianach

Projekt Nr 19

Modernizacja drogi w Ciuślicach

Projekt Nr 20

Modernizacja drogi w Bieglowie

Projekt Nr 21

Modernizacja drogi w Stradowie

Projekt Nr 22

Modernizacja drogi w Zagaju Stradowskim

Projekt Nr 23

Kompleksowa kanalizacja gminy

Projekt Nr 24

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków

7.2 Sieć telekomunikacyjna

Na terenie gminy działa sieć telefonii kablowej Telekomunikacji Polskiej SA oraz sieć telefonii komórkowej (ERA GSM, PLUS GSM, i IDEA CENTERTEL).

Występują dwie stacje bazowe telefonii komórkowej w Będziakach i Soboszowie. Przez teren gminy przebiegają magistrale światłowodowe w tym relacji Kazimierza Wielka – Busko Zdrój. Wskaźnik telefonizacji gminy Czarnocin wynosi ok. 68 % zaś stopień wykorzystania centrali około 75 %.

7.3 System ogrzewania

Na terenie gminy nie ma systemu centralnego ogrzewania, zasilanego z zakładu ciepłowniczego o znaczniejszym zasięgu obszarowym. Lokalne

kotłownie opalane węglem, miałem węglowym lub koksem występują w obiektach oświatowych, Urzędzie Gminy, Ośrodku Zdrowia.

7.4. Sieć wodno - kanalizacyjna

<i>Miejscowość</i>	<i>długość sieci</i>	<i>długość przyłączy</i>	<i>liczba odbiorców indywidualnych</i>
	<i>w kilometrach</i>		
1	2	3	4
<i>Wodociągi</i>			
Będziaki	3,7	1,5	48
Biegów	4,7	0,9	35
Charzowice	1,8	0,6	19
Cieszkowy	4,7	2,0	58
Ciuślice	3,2	0,9	34
Czarnocin	9,0	2,9	108
Dębiany	4,0	1,7	54
Kolosy	9,6	3,6	116
Koryto	3,9	1,2	45

Krzyż	5,4	1,1	41
Małżyce	3,7	0,6	32
Mękarzowice	2,5	1,2	34
Michałowice	2,4	0,8	34
Mikołajów	0,9	0,8	23
Miławczyce	4,8	1,2	41
Opatkowiczki	3,9	1,4	33
Soboszów	5,6	0,9	24
Sokolina	9,4	2,8	78
Stradów	2,9	1,1	43
Stropieszyn	1,4	0,5	13
Swoszowice	3,1	1,0	31
Turnawiec	0,5	0,3	11

Zagaje Stradowskie	2,7	2,2	47
Ogółem gmina	96,5	32,0	1030
Czarnocin			

Kanalizacja:

Gmina nie jest skanalizowana, istnieją jedynie dwie lokalne oczyszczalnie ścieków, biologiczno mechaniczne przy Gimnazjum w Cieszkowach i Szkole Podstawowej w Czarnocinie. W 2003r. do oczyszczalni w Czarnocinie został podłączony budynek Urzędu Gminy oraz budynek OSP w Czarnocinie.

7.5 Energia elektryczna

Sieć wysokiego napięcia (WN) jest w dobrym stanie technicznym. Stan części sieci elektronicznej SN i NN na terenie gminy odpowiada jego aktualnym potrzebom i rozwoju gospodarczego.

Zaspokajanie zwiększonego zapotrzebowania na energię dla celów gospodarczych będzie wymagało wymiany, bądź dodania transformatorów, budowy nowej stacji trafo i likwidacji napowietrznych linii NN.

7.6 Sieć gazowa

Gmina Czarnocin nie posiada sieci gazowej rozdzielczej. Mieszkańcy gminy korzystają z gazu bezprzewodowego rozprowadzanego przez dystrybutorów. Gmina jest członkiem Międzygminnego Związku "Gazociąg", w Proszowicach, którego zadaniem jest budowa magistrali gazowej do stacji redukcyjno- pomiarowej zaplanowanej w Czarnocinie.

7.7 Ścieki i gospodarka odpadami

Gmina ma opracowaną koncepcję kompleksowego programu oczyszczania ścieków oraz program gospodarki odpadami. Program taki jest niezbędny z uwagi na członkostwo w Unii Europejskiej i jej wymogi sanitarne.

Na terenie gminy oczyszczalnie ścieków znajdują się :

1. W Czarnocinie przy Szkole Podstawowej w Czarnocinie - mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia typu "Bioclaire" ,przepustowość 2.680 m³/dobę aktualny stopień wykorzystania – ok. 22%,

Na pozostałym obszarze powiatu ścieki są odprowadzane indywidualnie do zbiorników przydomowych (szamb). Ścieki ze zbiorników bezodpadowych wywożone są do oczyszczalni ścieków w Kazimierzy Wielkiej. Oczyszczalnia ta posiada dużą rezerwę eksploatacyjną .

Na terenie gminy nie występuje składowisko odpadów. Odpady stałe w ramach porozumienia międzygminnego odwożone są na składowisko odpadów w Sielcu Biskupim gm. Skalbmierz przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kazimierzy Wielkiej o oparciu o indywidualne umowy zawarte przez ten Zakład z instytucjami i właścicielami posesji.

Gospodarowanie odpadami w gminie zostało przedstawione w podziale na trzy główne kategorie odpadów:

- odpady wytworzone w sektorze komunalnym,
- odpady wytworzone w sektorze gospodarczym,
- odpady niebezpieczne.

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Źródłem odpadów komunalnych obok gospodarstw domowych są również obiekty infrastruktury takie jak handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo, obiekty turystyczne, targowiska.

Stan aktualny gospodarowania odpadami komunalnymi został przeanalizowany dla następujących rodzajów odpadów:

- odpady komunalne,

- odpady opakowaniowe,
- komunalne osady ściekowe,
- odpady ulegające biodegradacji,
- odpady niebezpieczne wytworzone w sektorze komunalnym.

7.8 Opieka zdrowotna

Zabezpieczenie medyczne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej dla mieszkańców gminy Czarnocin - zapewnia Samorządowy Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej – Ośrodek Zdrowia w Czarnocinie. Ośrodek Zdrowia zabezpiecza pomoc medyczną dla 2.450 mieszkańców gminy i gmin ościennych. W Ośrodku Zdrowia funkcjonuje poradnia ogólna i prywatny gabinet stomatologiczny. Pobierane są próbki do badań laboratoryjnych. Ośrodek wyposażony jest w aparat EKG, Diadymic, Jonofor oraz lampę Solur. Zabezpieczenie medyczne dla mieszkańców gminy w zakresie ratownictwa medycznego zapewnia kazimierska filia Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach.

Zatrudnienie w Ośrodku Zdrowia na dzień 31.05.2004 r. wynosi:

- 1 lekarz rodzinny
- 2 pielęgniarki
- 1 sprzątaczką
- 1 palacz c.o sezonowy

Prywatny gabinet stomatologiczny obsługuje lekarz stomatolog i pomoc stomatologiczna.

Budynek wymaga przebudowy i modernizacji w celu dostosowania do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki

Spółecznej z dnia 21 września 1992 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej oraz zaleceń Państwowej Straży Pożarnej dotyczących bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Obsługę farmakologiczną spełnia Punkt Apteczny w Czarnocinie.

7.10 Oświata

Do jednostek oświatowych prowadzonych przez gminę są:

• *szkoły:*

1. Gimnazjum w Cieszkowach
Uczniów 180 – 7 oddziałów
2. S.P. w Miławczycach
Uczniów 16 – 2 oddziały
3. S.P. Kolosy
Uczniów 24 – 2 oddziały
4. S.P. w Sokolinie
Uczniów 106 – 6 oddziałów
5. S.P. w Stradowie
Uczniów 62 – 4 oddziały
6. S.P. w Czarnocinie
Uczniów 158 – 6 oddziałów

Liczba szkół publicznych, kierunki kształcenia rozmieszczenie szkół zapewniają w stopniu dobrym dostęp młodzieży do nauki.

Zdecydowanej poprawy wymaga zaopatrzenie szkół w środki dydaktyczne oraz przeprowadzenie niezbędnych inwestycji i remontów.

8. Stosunki własności na terenie gminy Czarnocin

Grupa Użytkowników Gruntów	Ogólna powierzchnia gruntów	Użytki rolne					lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty (pod zabudowaniami podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki)
		razem	grunty orne	sady	łąki trwałe	pastwiska trwałe		
		W hektarach						
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem powierzchnia administracyjna gminy	6.953	6.374	5.524	308	467	75	107	472
Gospodarstwa indywidualne*	6.351	6.132	5.413	233	441	45	26	193
Pozostała powierzchnia**	602	242	111	75	26	30	81	279

* Powierzchnia indywidualnych gospodarstw rolnych łącznie z indywidualnymi działkami rolnymi, ogrodami działkowymi, wspólnotami i gruntami gminnymi (w użytkowaniu indywidualnym)

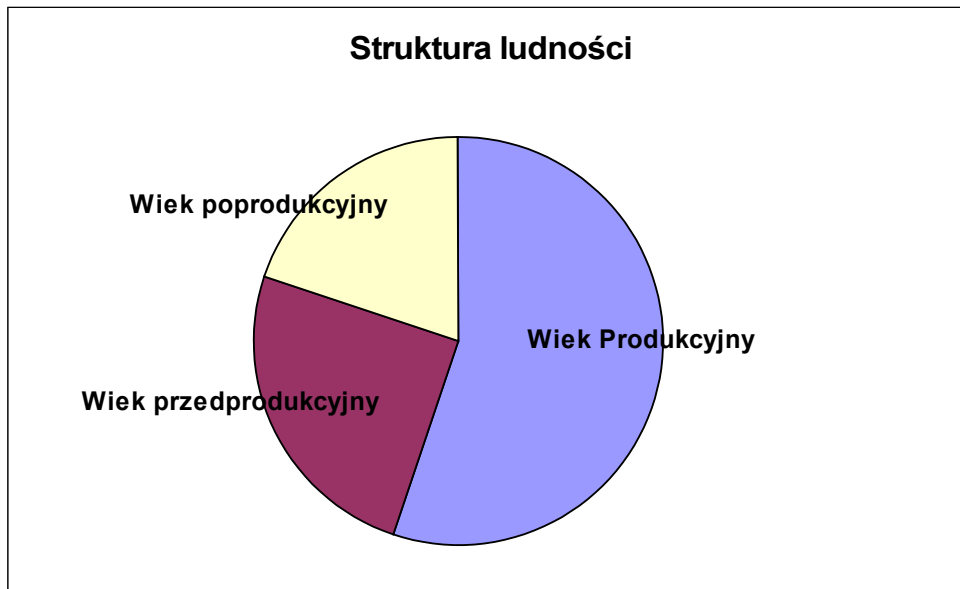
** Gospodarstwa państwowe (łącznie z gospodarstwami rolnymi Skarbu Państwa), spółdzielnie produkcji rolniczej, gospodarstwa spółek sektora prywatnego, własności samorządowej oraz pozostałe grunty nie stanowiące gospodarstw rolnych

9. Sfera społeczna

9.1 Sytuacja demograficzna

Teren gminy zamieszkuje 4.346 osób, Średnia gęstość zaludnienia wynosi 63 osób na km². Struktura ludności w zależności od wieku przedstawia się następująco:

- 54 % w wieku produkcyjnym
- 23 % w wieku przedprodukcyjnym
- 23 % w wieku poprodukcyjnym

9.2 Poziom bezpieczeństwa

Policja

Teren gminy obsługuje Posterunek Między-gminny Policji w Skalbmierzu podlegający pod Komendę Powiatową Policji w Kazimierzy Wielkiej. Teren Gminy zagrożony jest głównie przestępczością przeciwko mieniu a szczególnie kradzieżami i włamaniami do obiektów. Nie notuje się w zasadzie szczególnie niebezpiecznych przestępstw tj. zabójstwa, ciężkie uszkodzenia ciała, przestępstw zorganizowanych grup przestępczych. Problem natomiast stanowią opuszczone lub okresowo zamieszkałe posesje prywatne, których właściciele mieszkają poza terenem gminy. Zagrożeniem dla bezpieczeństwa jest organizowana dyskoteka w Ciuślicach i w Sokolinie. Znaczna część uczestników przyjeżdża z terenu ościennych gmin i powiatów i należy domniemywać, że część uczestników tych dyskotek to zorganizowane grupy przestępcze przyjeżdżające na dyskotekę w określonym celu

(włamania i kradzieże samochodów bójki, pobicia kradzieże tel. Komórkowych, dokumentów. Poza tymi miejscowościami zwiększone zagrożenie występuje w Czarnocinie i na terenie stacji paliw „Rolmet” w Krzyżu. Występuje niewielka ilość wypadków drogowych z udziałem zabitych i rannych spowodowanych w szczególności przez spożycie alkoholu, nadmierna prędkość oraz nie zachowanie należytej ostrożności przez pieszych. Gmina Czarnocin aktywnie uczestniczy w realizacji opracowanej w 2003 roku na szczeblu powiatu „Strategii i Bezpieczeństwa” . główne cele tej strategii to:

- stworzenie bezpiecznego otoczenia
- ochrona dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym
- poprawa jakości pracy i współdziałania podmiotów realizujących problematykę w zakresie profilaktyki i zwalczania zagrożenia

Partnerami realizującymi „Strategie Bezpieczeństwa” są:

- Urząd Gminy w Czarnocinie
- Ochotnicze Straże Pożarne
- Gminna Komisja rozwiązywania problemów alkoholowych
- Parafie Rzymsko-Katolickie w Czarnocinie, Sokolinie i Stradowie
- Ośrodek Zdrowia w Czarnocinie
- Gimnazjum w Cieszkowach oraz Szkoły Podstawowe w Czarnocinie, Stradowie, Miławczycach, Sokolinie z filią w Kolosach

Ostatnie przeprowadzone w 2003 roku na terenie gminy Czarnocin badania ankietowe na temat społecznej oceny realizacji priorytetów pracy oraz opinii mieszkańców o różnych aspektach pracy Policji wskazują, że:

- ponad 75% badanych czuje się bezpiecznie w miejscu swojego zamieszkania,
- prawie 4% badanych widzi poprawę w zakresie bezpieczeństwa w stosunku do roku ubiegłego, a ponad 84% żyje się tak samo bezpiecznie,
- prawie 42% badanych nie obawia się możliwości zostania ofiarą przestępstwa,

- prawie 46% badanych nie boi się spacerować po zmroku w swojej miejscowości,
- ponad 86% badanych pozytywnie ocenia pracę Policji w swojej miejscowości.

Powyższe badania ankietowe pozwoliły ustalić kierunki działania nie tylko Policji ale również samorządu gminy.

Bezpieczeństwo przeciwpożarowe

Poniżej przedstawiono zestawienie tabelaryczne ilości zdarzeń zaistniałych w ostatnich czterech latach obrazujące poziom zagrożenia na obszarze chronionym przez Państwową Straż Pożarną w Kazimierzy Wielkiej i Ochotnicze Straże Pożarne z terenu gminy Czarnocin.

Rok	2000	2001	2002	2003
Liczba pożarów	8	9	23	12
Liczba miejscowych zagrożeń	16	13	7	19
Razem	24	22	30	31

Jeszcze kilka lat temu dominującym zagrożeniem na terenie Gminy Czarnocin było zagrożenie pożarowe, które wynikało z rolniczego charakteru naszej gminy a także z działalności gospodarczej jaką na tym obszarze się prowadzi. W obecnym czasie w związku ze wzrostem ruchu samochodowego na drogach wzrasta zagrożenie w komunikacji.

Po drogach naszej gminy przewozi się także materiały niebezpieczne tj. paliwa silnikowe, gazy techniczne, środki ochrony roślin oraz inne związki chemiczne stanowiące zagrożenie dla otoczenia. W przypadku wycieku transportowanego materiału, może dojść do konieczności przeprowadzenia ewakuacji zagrożonej ludności oraz podjęcia specjalistycznych czynności ratowniczych przez jednostki ratownictwa chemicznego.

W okresie wiosenno-letnim wzrasta zagrożenie pożarowe obszarów leśnych zabudowań indywidualnych gospodarstw rolnych z uwagi na stosowanie nagminnego proceduru wypalania suchych traw na nieużytkach rolnych, łąkach oraz przydrożnych rowach.

Do uszkodzeń konstrukcji budowlanych i katastrofy budowlanej może dojść w budynkach mieszkalnych na skutek rozstrzelnienia się butli i wybuchu gazu propan – butan.

Na terenie Gminy Czarnocin działa 17 jednostek OSP, z czego 1 jednostka OSP Sokolina jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego i wspomaga działania ratownicze prowadzone przez Jednostkę Ratowniczo – Gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej, zapewniając wysoki poziom bezpieczeństwa.

9.3 Poziom bezrobocie

Poziom bezrobocie wg stanu na 31.12.2003 roku

Na terenie **Gminy Czarnocin** liczba bezrobotnych na dzień 30.06.2004 r wynosiła **198** osób.

Stan na dzień 30.06.2003 r.

Nazwa gminy	Liczba bezrobotnych	Kobiety	Absolwenci	Z prawem do zasiłku	W wieku mobilnym 18-44	Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
Czarnocin	198	89	-	9	168	132

Dla porównania:

Stan na dzień 31.12.2003 r.

Nazwa gminy	Liczba bezrobotnych	Kobiety	Absolwenci	Z prawem do zasiłku	W wieku mobilnym 18-44	Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
Czarnocin	214	97	10	8	183	137

Struktura bezrobotnych wg okresu poszukiwania pracy wygląda następująco :

- do 3 m-cy 32
- od 4 – 12 m-cy 59
- 13 m-cy i więcej 101
- nieustalony 6

II. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA TERENIE GMINY CZARNOCIN

Zadania obejmujące:

1. Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej :

- a) tworzenie miejsc pracy w sferze poza rolniczej tworzenie miejsc pracy na wsi, m.in. poprzez:
- wsparcie dla tworzenia grup producenckich i promocję ich produktów,
 - rozwój bazy przetwórczej i przechowalniczej,
 - specjalizację w produkcji rolnej,
 - rozwój produkcji roślinnej dla przemysłu cukrowniczego, przetwórczego i tytoniowego,
 - wspieranie rozwoju przedsiębiorczości indywidualnej
 - rozwój różnych form kształcenia ustawicznego i usług doradczych dla rolników,

- wydzielenie atrakcyjnych inwestycyjnie terenów w celu pozyskiwania inwestorów i tworzenia nowych miejsc pracy,
- b) stworzenia oferty rekreacyjnej
- c) rozwój gospodarstw agroturystycznych

2. Zmiany w sposobie użytkowania terenu:

- a) przestrzeganie ograniczeń związanych z występowaniem kopalin oraz wykluczenie zabudowy na obszarach ich występowania i eksploatacji,
- b) dokonywanie modernizacji budynków zabytkowych i ich otoczenia,
- c) zakaz rozpraszania zabudowy z wyjątkiem obiektów uciążliwych lub mogących pogorszyć stan środowiska i siedlisk związanych z dużym arealem rolnym,
- d) możliwość przeznaczenia gruntów o niższej klasie bonitacyjnej pod zalesienia,
- e) wyznaczanie i opieka nad użytkami ekologicznymi i pomnikami przyrody,
- f) wyznaczanie nowych terenów pod działalność usługową i produkcyjną w celu utworzenia nowych miejsc pracy, głównie na terenach stanowiących mienie komunalne,
- g) przygotowanie terenów pod przemysł przetwórczy.

3. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury:

- a) rozwój systemu komunikacji:
 - budowa i modernizacja sieci dróg gminnych i dojazdowych do pól,
 - wytyczenie szlaków i ścieżek spacerowych i rowerowych
 - rozwój infrastruktury technicznej:
 - budowa sieci kanalizacyjnej
 - kompleksowy program oczyszczania ścieków oraz gospodarki odpadami,
 - gazyfikacja terenu gminy
 - modernizacja sieci energetycznych,
 - budowa zbiorników retencyjno-rekreacyjnych.
- b) rozwój infrastruktury społecznej:
 - rozbudowa i modernizacja bazy edukacyjnych przy szkołach, budowa sal gimnastycznych , świetlic środowiskowych,
 - rozwój i podniesienie poziomu szkolnictwa gimnazjalnego
 - poszerzenie możliwości edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez szeroko pojętą współpracę z zagranicą,

- rozszerzenie zastosowania nowoczesnych technologii ze szczególnym naciskiem na edukacją informatyczną,
- wyrównanie jakości oferty edukacyjnej, w celu zwiększenia szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenów wiejskich,

4. Poprawa stanu środowiska naturalnego:

- a) zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych
- b) minimalizacja emisji zanieczyszczeń do atmosfery poprzez promocję odnawialnych źródeł energii,
- c) eliminacja zagrożeń od rolniczych:
 - promocja ekologicznych metod produkcji i rozwój nowoczesnej produkcji rolniczej,
 - przeciwdziałanie skażeniu gleb oraz wód,
 - przeciwdziałanie obniżaniu żyzności gleb,
 - opracowanie i realizacja systemu segregacji odpadów,
 - przeciwdziałanie zmniejszaniu zasobów wód i obniżaniu zwierciadła wód podskórnych.

5. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców:

- uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej
- poszerzenie oferty kulturalnej,
- nawiązanie kontaktów partnerskich z innymi samorządami , w tym z zagranicy, w celu zwiększenia szans promocji gminy i podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie w celu tworzenia nowych miejsc pracy,
- doradztwo w zakresie inicjowania przedsiębiorczości i agroturystyki,
- sukcesywne usuwanie barier architektonicznych, szczególnie w obiektach użyteczności publicznej,
- pozyskiwanie inwestorów krajowych i zagranicznych w celu zagospodarowania obszarów atrakcyjnych gospodarczo,
- promocja dziedzictwa kulturowego i walorów przyrodniczych gminy
- rozwój sieci usług gastronomicznych.

IV. PROJEKTY I ZADANIA DO REALIZACJI W LATACH 2004-2006 I PO 2006

Nr projektu	Nazwa projektu/zadania	Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego	Etapy działania – przewidywany czas realizacji w poszczególnych latach				Oczekiwane rezultaty	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady do poniesienia w tys. zł
			2004	2005	2006	Po 2006			
1.	Zakończenie budowy Strażnicy w Swoszowicach	Zgodny	5				Powierzchnia - 150 m ² Kubatura – 525 m ³	Urząd Gminy	5
2.	Remont budynku Urzędu Gminy	Zgodny	60	30				Urząd Gminy	90
3.	Modernizacja i remont dróg gminnych w Swoszowicach Cieszkowach Mikołajowie Stropieszynie Turnawiec	Zgodny	350				Poprawa warunków komunikacyjnych, zwiększenie stanu dróg o nawierzchni ulepszonej	Urząd Gminy Świętokrzyski Urząd Wojewódzki Środki UE	350
4.	Modernizacja Szkoły Podstawowej w Stradowie	Zgodny	43	40	40		Poprawa stanu technicznego, podniesienie standardu warunków nauczania	Urząd Gminy Budżet Państwa	123
5.	Budowa hali	Wymagana decyzja		1.000	1.000		Wzrost powierzchni	Urząd Gminy	2.000

	gimnastycznej przy Gimnazjum w Cieszkowach	o lokalizacji inwestycji celu publicznego					przeznaczonej na cele sportowo-rekreacyjne uczniów	środki UE	
6.	Rozbudowa kuchni przy Szkole Podstawowej w Czarnocinie	Wymagana decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego		427			Stworzenie właściwych warunków higieniczno-sanitarnych placówek dla obiektów dożywiania uczniów	Urząd Gminy Budżet Państwa środki UE	427
7.	Modernizacja dróg Gminnych w Mękarzowice Opatkowiczki Kolosy Zagajów Cieszkowy Michałowice	Zgodny		350			Poprawa warunków komunikacyjnych, zwiększenie stanu dróg o nawierzchni ulepszonej	Urząd Gminy Budżet Państwa środki UE	350
8.	Rozbudowa Gminnego Ośrodka Zdrowia w Czarnocinie	Wymagana decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego		160			Doprowadzenie do właściwego stanu sanitarnego obiektów służby zdrowia	Urząd Gminy Budżet Państwa środki UE	160

9.	Modernizacja budynku Gimnazjum w Cieszkowach	Zgodne		50			Poprawa stanu technicznego budynku	Urząd Gminy	50
10.	Modernizacja dróg Gminnych Budziszowice Dębiany Ciuslice Bieglów Zagaje Str. Stradów	Zgodne			450		Poprawa warunków komunikacyjnych, zwiększenie stanu dróg o nawierzchni ulepszonej	Urząd Gminy Budżet Państwa środki UE	450
11.	Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy	Wymagana decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego				60.000	Poprawa stanu sanitarnego gminy, stanu ochrony środowiska, zwiększenie atrakcyjności gminy	Urząd Gminy Budżet Państwa środki UE	60.000
12.	Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków	Zgodny				3.000	Poprawa stanu zabytków, zwiększenie atrakcyjności, poprawa walorów turystyczno-krajobrazowych	Urząd Gminy Budżet Państwa środki UE	3.000
	OGÓLEM		453	2.057	1.490	63.000			67.000

PLAN FINANSOWY														
Inwestycji proponowanych do realizacji z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej														
w latach 2004-2006 i po roku 2006														
														w tys. zł
Lp.	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt realizacji	Źródła finansowania											
			Rok 2004			Rok 2005			Rok 2006			Po 2006		
			Budżet gminy	Budżet państwa	Środki UE	Budżet gminy	Budżet państwa	Środki UE	Budżet gminy	Budżet państwa	Środki UE	Budżet gminy	Budżet państwa	Środki UE
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Zakończenie budowy Strażnicy w Swoszowicach	5	5											
2.	Remont budynku Urzędu Gminy	90	60			30								
3.	Modernizacja i remont dróg gminnych w Swoszowicach Cieszkowach Mikołajowie Stropieszynie Turnawiec	350	90		260									
4.	Modernizacja Szkoły Podstawowej w Stradowie	123	23	20		20	20		20	20				
5.	Budowa hali gimnastycznej przy	2000				250	300	450	250	300	450			

	Gimnazjum w Cieszkowach													
6.	Rozbudowa kuchni przy Szkołe Podstawowej w Czarnocinie	427			107	40	280							
7.	Modernizacja dróg Gminnych w Mękarzowice Opatkowiczka i Kolosa Zagajów Cieszkowy Michałowice	350			90		260							
8.	Rozbudowa Gminnego Ośrodka Zdrowia w Czarnocinie	160			80	10	70							
9.	Modernizacja budynku Gimnazjum w Cieszkowach	50			50									
10	Modernizacja dróg Gminnych Budziszowice Dębiany Ciuslice Bieglów Zagaje Str. Stradów	450						120	130	200				
11	Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy	60.000									15000	20000	25000	

12	Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków	3.000										1.500	500	1.000
OGÓŁEM:		67.005	178	20	260	627	370	1.060	390	450	650	16.500	20500	26.000

V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY

Realizacja zadań opiera się na Strategii Rozwoju Gminy Czarnocin .

Ważnym elementem są również propozycje zadań do realizacji zgłaszane przez samorządy wiejskie, przedstawiciele jednostek organizacyjnych gminy, organizacje społeczne i przedsiębiorców.

Do najważniejszych zadań realizowanych w ostatnim okresie, powiązanych z Programem Rozwoju Lokalnego, należą :

- budowa hali sportowej przy Gimnazjum i Szkole Podstawowej w Czarnocinie,
- rozbudowa budynku Ośrodka Zdrowia w Czarnocinie,
- modernizacja dróg gminnych i dojazdowych do pól,
- remont budynku Urzędu Gminy w Czarnocinie,
- rozbudowa Przedszkola Samorządowego w Czarnocinie,
- modernizacja Szkoły Podstawowej w Stradowie Stradowie i Gimnazjum w Cieszkowach,
- kompleksowa kanalizacja gminy,
- ochrona dziedzictwa kulturowego zabytków

VI. SYSTEM WDRAŻANIA

- opracowanie Planu Rozwoju Lokalnego,
- przygotowanie uchwały dla Rady Gminy i postawienie wniosku o przyjęcie Planu Rozwoju Lokalnego,
- opracowanie i opublikowanie Planu Rozwoju Lokalnego
- przeprowadzenie lekcji informacyjnych n/t Planu Rozwoju Lokalnego w gimnazjach i szkołach
- nadzór nad realizacją Planu Rozwoju Lokalnego ,
- coroczne spotkania konsultacyjne z partnerami społecznymi w celu omówienia realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

VII. MONITORING I OCENA REALIZACJI PRZYJĘTEGO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

1. System monitorowania i sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

- a) Komitet Monitorujący tworzy zespół do spraw sporządzania projektów wniosków służących pozyskiwaniu środków finansowych w ramach funduszy strukturalnych utworzony w ramach Urzędu Gminy.
- b) Komitet Monitorujący będzie zwoływany cyklicznie raz w roku na wniosek Wójta.
- c) Komitet Monitorujący zapoznaje się z przygotowanym przez Wydział Organizacyjny raportem z realizacji Planu Rozwoju Lokalnego,
- d) Raport z realizacji Planu Rozwoju Lokalnego zawiera opis realizacji poszczególnych zadań i projektów inwestycyjnych z wyznaczonym zakresem odpowiedzialności i harmonogramem realizacji poszczególnych zadań,
- e) Komitet Monitorujący oceni realizację poszczególnych zadań i projektów inwestycyjnych w zakresie terminowości ich realizacji oraz zgodności tych zadań i projektów z przyjętymi w Planie Rozwoju Lokalnego zadaniami, polegającymi na poprawie sytuacji na terenie gminy, zaś wnioski przedstawi Wójtowi.

2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi:

a) I etap wstępny – planistyczny:

przystąpienie do stworzenia planu działania, poprzedzone zwołaniem spotkania reprezentantów samorządów, sektora prywatnego i jednostek organizacyjnych gminy,

- organizacje oraz sektor prywatny, podejmując się pilotowania współpracy, powinny posiadać profesjonalne przygotowanie, być znane ze swoich działań w społeczności lokalnej i cieszyć się zaufaniem władz gminy. Ważna będzie umiejętność szerokiego spojrzenia, uwzględniająca nie tylko interes własnej organizacji, czy firmy, w tym innych organizacji, firm nawet tych które stanowią konkurencję.

Dojście do wspólnego stanowiska na powyższym etapie będzie istotnym

czynnikiem dla dalszych efektywnych działań.

b) drugi etap – pośredni:

- inicjowanie wspólnych spotkań sektora prywatnego i publicznego
- podczas spotkania władze gminy i sektora prywatnego, wypowiedzą się co do nowych możliwości nawiązania wzajemnej współpracy, dokonają analizy aktualnego stanu współpracy oraz przedstawią postulaty odnośnie podjęcia nowych działań.

Spotkania mogą przybrać formę warsztatów tematycznych, poświęconych m.in.:

- polityce władz lokalnych
- polityce społecznej gminy
- przepływie informacji i współpracy z mediami oraz potrzebie sprawnej organizacji w zakresie wspierania wzajemnych działań.

Ważnym czynnikiem będzie wyznaczenie osób kontaktowych z ramienia każdej branży, celem utrzymywania stałego kontaktu z przedstawicielami władz gminy oraz zapewnienia płynnego i niezakłóconego obiegu informacji.

c) trzeci etap końcowy – decyzyjno-edukacyjny:

- zaprezentowanie i przedstawienie projektu międzysektorowego programu współpracy, wynikającego z wniosków wyciągniętych podczas spotkań oraz konsultacji pomiędzy przedstawicielami gminy, sektora prywatnego
- organizowanie przez gminę szkoleń oraz prowadzenie konsultacji;
- promowanie sektora publicznego i prywatnego przez partnerów krajowych i zagranicznych,
- zapewnienie pomocy w dziedzinie promocji wyrobów i usług oferowanych przez sektor prywatny.

1. Public relation „Planu Rozwoju Lokalnego”

Nadrzędnym celem będzie nawiązanie kontaktu z otoczeniem lokalnym poprzez umiejętne zarządzanie komunikacją wpływające na kształt opinii publicznej.

Komunikacja zapewniona będzie poprzez:

- informacje umieszczone w biuletynie informacji publicznej,
- tablicę ogłoszeń,
- możliwość uczestniczenia mieszkańców w sesjach Rady Gminy

